

TAALVAN DE ZORG

BASISBOEK

CONNY WESDIJK
LIESBETH SCHENK

Boom

Nederlands voor anderstaligen
NT2-niveau A2-B2

Voorwoord

Wat moet een anderstalige verpleegkundige weten die in een Nederlandse zorginstelling gaat werken? Welk soort Nederlands moet de verzorgende kunnen verstaan en spreken? Het is duidelijk dat de taal van de zorg meer is dan alledaags Nederlands. Allerlei specifieke termen, zoals tillift of voedingslijst, zijn in de zorg heel gewone en veelgebruikte woorden. Verder is het in de omgang met bewoners en collega's uitermate belangrijk dat je begrijpt wat de patiënt of bewoner bedoelt, maar óók wat de arts zegt en wat je collega je bij de overdracht wil meedelen.

Taal van de zorg is bedoeld om anderstalige zorgmedewerkers, met name verzorgenden en verpleegkundigen, voor te bereiden op de talige kanten van het werken in een zorginstelling. Het is geen medisch handboek, maar de 22 teksten bevatten wel veel informatie over diverse aspecten van de gezondheidszorg in Nederland, en vooral ook over de praktijk: de dagelijkse gang van zaken in Nederlandse zorginstellingen. Daarin komen veel van die typische 'zorgwoorden' voor, in een uit het leven gegrepen schat aan dialogen en gesprekken met bewoners, hun familie, tussen collega's, met leidinggevenden, artsen en andere zorgverleners.

Een greep uit de onderwerpen: het zorgdossier, het menu, werkoverleg, de apotheek, het Nederlandse zorgsysteem, mantelzorg, de voedingsassistent, grensoverschrijdend gedrag, bijscholing, alledaagse handelingen in de zorg als helpen met aankleden, wassen, eten geven en dagbesteding, en wederwaardigheden op de werkvloer.

Een grote hoeveelheid tekst- en discussievragen, opdrachten en een paragraaf waarin lexicale onderwerpen onder de loep worden genomen maken het tekstboek compleet.

Onmisbaar voor het vloeiend leren spreken is de mogelijkheid om een taal bij herhaling te kunnen beluisteren en na te zeggen. Alle teksten en dialogen zijn daartoe integraal ingesproken door stemacteurs en opgenomen op de bijbehorende online leeromgeving met een uitgekiend stappenplan voor het bestuderen en leren van de teksten. Verder is er een test- en oefendeel met grammatica. In de afdeling Video tenslotte staan 25 video's (met opdrachten) klaar die een inkijk bieden in de veelzijdige praktijk van de zorgmedewerker.

Verantwoording

Taal van de zorg richt zich op verpleegkundigen en verzorgenden die al een beroepsopleiding achter de rug hebben en zich voorbereiden op of al werkzaam zijn in een Nederlandse zorginstelling. De cursus kan gebruikt worden in cursussen NT2 voor de zorg of bij zelfstudie. Het vereiste startniveau voor deze cursus is minimaal A2, bij voorkeur B1.

In deze editie zijn naast nieuwe teksten ook enkele volledig herschreven teksten opgenomen uit de voorloper van dit boek, *De taal van de verpleging*. (Wesdijk, J.L. e.a., Boom 2003)

Veel van de gesprekken zijn geschreven op basis van de soms letterlijke weergave van gesprekken uit de praktijk. Dat konden we doen dankzij de medewerking van zorgmedewerkers 'uit het veld' en met name uit de zorginstellingen Tante Louise en Huize Raffy: Sophie, Esther, Jeske, Cindy, Fonny, Joyce, Witra, Onko, Sitra, Mirjam, Nathalie, Lianne en Alexandre: dank je wel! Een eerdere versie werd ook

al van deskundig commentaar voorzien door Alied Blom en door leidinggevende verpleegkundigen Annemarie, Janine, Marij en Sophie.

Bijzondere zorg is besteed aan het opnemen van de audio: taal in de zorg is voor een groot en belangrijk deel spreektaal. Dank aan het vijftal stemacteurs, professioneel en amateur dooreen, dat op uitstekende wijze gezorgd heeft voor het inspreken van de teksten en dialogen: Bart van der Schaaf, Iris van Geffen, Stijnie Mackenbach, Jan Mackenbach, Martine Swennen, én aan geluidsexpert Mikel Le Roy die als altijd het hele opnameproces niet alleen geluidstechnisch maar ook inhoudelijk inspirerend begeleidde.

De online cursus met oefenmateriaal, audio en video, werd als altijd voortreffelijk opgezet en vormgegeven door Gerard Kromhout van Studio Kromhout. Dank ook aan Eva Supèr en Joanne Dijkema die als kundige redacteurs bij Boom met ons meedachten maar zeker ook meewerkten in dit vaak arbeidsintensieve proces!

Een speciaal woord van dank tenslotte voor Jacky van Heist (van ontwerpbureau JACKY-O) en Yke Schotten die het boek niet alleen verluchtigden maar die met hun fraaie én functionele illustraties een wezenlijke bijdrage leverden aan de inhoud ervan.

De foto's in de zorgdossiers zijn gemaakt door Jos Wesdijk en met toestemming van de betrokkenen gepubliceerd, dan wel door Marco Nedermeijer met AI vervaardigd.

Wij wensen ieder die met deze uitgave aan de slag gaat veel succes!
april 2024

Conny Wesdijk connywesdijk@solcon.nl
Liesbeth Schenk e.schenk@tudelft.nl

INHOUD

Boek en methode	8
Voor de cursist	10
Voor de docent	14
1 Beste cursist	15
2 Wat voor werk doe je?	21
3 Geef het door	28
4 Hoe zit het Nederlandse zorgsysteem in elkaar?	35
5 Waar waren we gebleven? Zorginstellingen in Nederland	42
6 Oost West, thuis best	49
7 Mantelzorg is goud waard!	56
8 Ik wil naar huis! Zoeken naar de beste oplossing	63
9 Poeders en pillen	70
10 Naar de apotheek	78
11 Beroepen in de zorg	86
12 Hier komt het ontbijt! De voedingsassistent	93
13 Wat staat er op het menu?	100
14 Altijd iets te doen	107
15 Een heftige tijd. Over cohortverpleging	113
16 Hoe vind je zelf dat het gaat? Het functioneringsgesprek	121
17 Een ochtend om snel te vergeten	127
18 Heb jij dit jaar al aan bijscholing gedaan? Tijd voor bijscholing	133
19 Hier voel ik me senang	140
20 Dat moet je melden!	146
21 De vier seizoenen	152
22 We zijn aangekomen bij het laatste punt. Het werkoverleg	160
Lijst met grammaticale onderwerpen in Onder de loep	169
Overzichtsgrammatica	170
Appendix 1 Afkortingen	197
Appendix 2 Vocabulaire mening geven en vergadertaal	198
Appendix 3 Vocabulaire omgangstaal en gevoelens	200
Register	203

Boek en methode

Het boek bestaat uit 22 lessen, die elk als volgt zijn ingedeeld:

- **Een tekst.** In de tekst zijn zo'n 80 nieuwe woorden gecursiveerd. De woorden zijn terug te vinden in de woordenlijst met daarbij een vertaling in het Engels. De vertaling van alle andere (oude én nieuwe) woorden zijn in de online teksten aanklikbaar. In het boek staan tussen de vertaalde nieuwe woorden ook uitdrukkingen en begrippen die in het Nederlands worden uitgelegd.
- **Twee gesprekken of dialogen.** Deze gesprekjes zijn representatief voor interacties tussen bewoner/patiënt en de verzorgende, maar ook voor de meer formele zorggesprekken, evaluatiegesprekken met bijvoorbeeld leidinggevenden, en ook voor informele koffiepauzegesprekken tussen zorgverleners onderling. Deze teksten bereiden de cursisten dus voor op het voeren van korte gesprekjes met patiënten en collega's. Ook hierin zijn alle nieuwe woorden gecursiveerd.
- De gesprekken A gaan over gebeurtenissen uit de tekst. Ze zijn veelal uit het leven van de beroepspraktijk gegrepen en dienen als voorbeeld voor gesprekjes die in de les moeten worden uitgevoerd. Ze vormen een essentieel onderdeel van de leerstof. De gesprekken B zijn algemener van aard, en gaan over in de praktijk veelvoorkomende situaties. Ze behandelen onderwerpen als 'medicijnen innemen,' 'een verjaardag' en 'een moeilijke nacht.'
- Door middel van de vragen onder **geef antwoord** kan de cursist nagaan of de inhoud van de tekst voldoende duidelijk is. Van te voren kan hiermee geoefend worden door hardop antwoord te geven. Op deze vragen moet in de les ook snel en adequaat geantwoord kunnen worden!
- Vervolgens zijn per tekst een aantal **discussieonderwerpen** en **spreekopdrachten** opgenomen, bedoeld als aanzet tot een klassengesprek en vaak ook geschikt om de praktijk in Nederland te vergelijken met die in het eigen land.
- NIEUW in deze uitgave: de **praktijkopdracht**, waarmee de cursist zelf aan de slag moet, veelal met het in zorginstellingen gebruikte patiëntendossier of zorgdossier. Zo kan geoefend worden met rapportage en overdracht.
- **Onder de loep** bevat een grammaticaal of lexicaal onderdeel van de tekst dat nader bestudeerd kan worden, met bijbehorende oefeningen in het boek en online. Verschillende grammaticale onderdelen worden aan de hand van zinnen uit de tekst gepresenteerd. Achter in het boek staat een uitgebreide overzichtsgrammatica met kruisverwijzingen in en naar de onderdelen Onder de loep in de lessen.
- NIEUW in deze uitgave: bij elk hoofdstuk horen een of meerdere **video's**. Deze gaan over het onderwerp of een deelonderwerp van de tekst en laten echte gesprekken of uitleg zien. De video's staan online en de bijbehorende opdrachten staan in het boek.

Achter in het boek staat een aantal bijlagen: een lijst met afkortingen, een register met in het boek voorkomende onderwerpen en deelthema's en een verzameling zinnen en uitdrukkingen voor de omgangstaal.

De online cursus bevat uitgebreide ondersteuning:

- Geluidsopnames van de teksten.
- Een stapsgewijze studieopbouw van de teksten.
- Een inspreek- en terugluisterfunctie.
- Woordvertalingen in zeven talen of met uitleg in het Nederlands.
- Gatentoetsen.
- Luistertoetsen.
- Aanvullend oefenmateriaal.

Voor de cursist

Je hebt gelezen hoe het boek en de online cursus in elkaar zitten. Hoe ga je hiermee Nederlands leren? Het belangrijkste wat je moet onthouden is: Nederlands leren is niet moeilijk, maar het kost wel tijd. Dus: leren, leren, leren!

Leren

- 1 Ga naar de online cursus en kies een taal: Engels, Spaans, Turks, Bahasa of een van de andere talen. Start met **Stap 1** en luister naar de hele tekst en de dialogen. Je hoeft hierbij nog niets te doen. Herken je al wat woorden? Begrijp je een beetje waar het over gaat of wat het onderwerp is? Mooi.

Tekst ^

Luister naar de hele tekst.

Stap 1 >

Stap 2 v

Stap 3 v

Stap 4 v

Dialog A v

Dialog B v

Gatentoets v

Luistertoets v

Onder de loep v

Video v

honing

boterham

pindakaas

jam

hummus

rijst

pap

- 2 Nu begint het echte studeren: bij **stap 2** luister je weer naar de tekst en de dialogen, maar nu zin voor zin (🔊). Je leest daarbij mee op het scherm, het is precies dezelfde tekst als in het boek. Klik op nieuwe woorden om de betekenis te zien. Doe dit net zo lang tot je alle zinnen begrijpt. Maar begrijpen alleen is niet genoeg, je moet ook gaan spreken! Zeg elke zin in de pauze na elke zin hardop na. Doe dit een paar keer. Om jezelf te controleren kun je dat opnemen door op de 🗣️ te drukken en jezelf op te nemen en af te luisteren (🔊).

Tekst ^

Luister, zoek de woorden op en zeg hardop na.

Zeg hardop na en neem jezelf op.

Luister naar jezelf.

Stap 1 v

Stap 2 >

Stap 3 v

Stap 4 v

Dialog A v

Dialog B v

Gatentoets v

🔊 🗣️ 🗣️ Wat voor werk doe je?

dochter (de)

daughter

🔊 🗣️ 🗣️ Ik ben met m'n dochter net verhuisd

🔊 🗣️ 🗣️ naar een rustige wijk in het centrum van

🔊 🗣️ 🗣️ Diemen, een dorp vlak bij Amsterdam.

🔊 🗣️ 🗣️ We hebben leuke burens, Koos en Ria.

- 3 Ga dan naar **stap 3**. Dat is dezelfde als stap 2, maar dan zonder tekst op het scherm. Luister goed of je de zinnen nu ook zonder tekst goed begrijpt, en kunt nazeggen in de pauze na elke zin. Je kunt je eigen stem opnemen en beluisteren. Gaat het niet zo goed? Ga dan terug naar stap 2. Gaat het heel goed? Dan kun je door naar de volgende stap.

- 4 **Stap 4**. Hier hoor je de hele tekst, maar zonder dat je de tekst op het scherm ziet. Controleer of je alles begrijpt.

- 5 Doe nu ook de vier stappen voor **dialogo A** en **dialogo B**. Begrijp je bij stap 4 nog steeds alles, elk woord en elke zin? Gefeliciteerd, dan kun je jezelf gaan testen!

Toetsen

Gatentoets

Hier moet je bij stukken uit de tekst en dialogen de ontbrekende woorden invullen. Doe dit zonder naar de originele tekst te kijken. Als je de teksten in stap 1-3 goed geleerd hebt zal dit niet moeilijk zijn. Je moet deze gatentoets kunnen invullen zonder aarzelingen: leer dus eerst goed de tekst. Je krijgt een score na elke gatentoets: bij 80% of meer heb je het goed gedaan. Als het minder is: nog even verder studeren met stap 2, 3 en 4!

Tekst:

Op de psychogeriatrische afdeling (de PG, zeggen wij) wonen vooral dementerende ouderen of, officieel: **mensen** met psychische stoornissen die te maken **hebben** met ouderdom. Op de dagbesteding komen **ouderen** 'van buiten': ze wonen thuis maar **komen** één of meer dagen in de **week** naar deze instelling omdat de partner **niet** altijd voor ze kan zorgen. Ze **kreigen** koffie en een maaltijd en kunnen **meedoen**, als ze dat willen, met allerlei **activiteiten** zoals spelletjes, koken, bewegingsactiviteiten, zingen of **muziek** maken, een wandeling in de tuin **of** een uitje naar een park of **restaurant**. Ze worden gehaald en

Luistertoets

Dit is een soort dictee. Je hoort eerst tien zinnen uit de tekst achter elkaar, vervolgens hoor je de zinnen een voor een. Je typt wat je hoort. Je hebt tien of elf minuten voor deze test. Aan het eind krijg je te zien welke woorden goed of fout waren en je krijgt een score. Ben je niet voor de toets geslaagd? Bestudeer de tekst dan nog eens goed en controleer jezelf daarna opnieuw met de toets.

- Tekst
- Dialogo A
- Dialogo B
- Gatentoets
- Luistertoets**
- Toets

Luister naar de zin.
Typ in en druk op enter.

02 : 25

1.
2.
3.

Oefenen

Onder de loep

Je vindt hier hetzelfde grammaticablokje als in het boek, met twee oefeningen erbij. Bestudeer de grammatica, kijk ook even in de **overzichtsgrammatica** en maak dan de oefening. Wanneer je een fout maakt wordt het woord rood. Denk zelf even goed na voor je een alternatief invult. Na twee keer een fout antwoord krijg je het goede antwoord. Hierbij is geen score: het is geen toets, maar een oefening!

- Tekst
- Dialogo A
- Dialogo B
- Gatentoets
- Luistertoets
- Onder de loep**
- Video

Bestudeer eerst de grammatica bij deze les.
Meer uitleg? Kijk in de overzichtsgrammatica.

Ik, mijn, mij

ik jij/je hij - zij/ze - het wij/we jullie zij/ze	mijn/m'n jouw/je zijn/z'n - haar/d'r ons/onze jullie/je hun	mij/me jou/je hem - haar - het ons jullie/je hen/ze
Ik leer Nederlands.	Mijn/m'n docent helpt.	Mijn docent helpt mij/me.
Waar kom jij/je vandaan?	Is dit jouw/je adres?	Ik geef jou/je mijn adres.
Hij komt uit New Delhi. Zij/ze heeft een kind. Het is hier geboren.	Dat is zijn/z'n woonplaats. Haar woonplaats ken ik niet. Ik weet zijn/z'n naam niet.	Ik heb hem daar bezocht. Ik heb haar ook bezocht. Ik weet het zeker!
Wij/we komen uit het zuiden.	Onze ouders wonen er ook. Ons huis staat daar.	Ze bellen ons vaak.
Hebben jullie daar altijd gewoond?	Is dit jullie telefoonnummer?	Kan ik jullie helpen?
Zij/ze wonen in een drukke buurt.	Hun buurt is erg druk!	Ik ga vaak naar hen/ze toe.

Vul in:

Anna en dochter wonen in Diemen.

Anna vindt de wijk waar met z'n tweeën wonen een rustige buurt.

Koos en Ria zijn burens, maar die vinden het juist een buurt!

Video

Hier vind je een video met vragen. Sommige vragen staan ook in het boek. Bekijk de video en paar keer en probeer hardop antwoord te geven op de vragen. Typ je antwoorden eronder. Heb je andere vragen? Neem ze mee naar de les!

The screenshot shows a digital learning interface. On the left is a vertical navigation menu with blue buttons and white text, each with a dropdown arrow. The menu items are: 'Tekst', 'Dialog A', 'Dialog B', 'Gatentoets', 'Luistertoets', 'Onder de loep', and 'Video'. To the right of the menu, there are two blue buttons: 'Bekijk de video.' with a play icon and 'Beantwoord de vragen.' with a keyboard icon. Below these buttons is a video player area. The video frame shows a blurred hallway in a hospital, with the text 'Twee stagiaires vertellen over hun werk in een verpleeghuis' overlaid in white.

Spreken

Het doel van al deze stappen is dat je zo veel woorden en zinnen leert dat je het gesproken Nederlands van de tekst kunt begrijpen en daarover kan praten. Thuis, in de les en straks op je werk! Gemiddeld heb je per les ongeveer 4-6 uur studietijd nodig.

Hoe leer je vloeiend spreken?

- 1 Volg de stappen 1-3 en de toetsen en oefeningen om de teksten goed te leren en de woorden te onthouden.
- 2 Probeer zo veel en zo vaak mogelijk hardop de zinnen na te zeggen en antwoord te geven op vragen. Door dit hardop te doen leer je veel sneller dan als je alleen maar 'in je hoofd' antwoord geeft.
- 3 Gebruik de vragen in het boek (Geef antwoord), de discussievragen, de spreekopdrachten en de vragen bij de video's ook om antwoorden te formuleren. Probeer zoveel mogelijk woorden uit de tekst daarbij te gebruiken.
- 4 Kijk naar de plaatjes, de foto's en illustraties in het boek en probeer aan iemand uit te leggen wat je ziet en wat je ermee kunt doen.

Uitspraak

Vooraf met behulp van de dialogen kun je aan je uitspraak werken.

- 1 Spreek dus alle dialogen na en controleer je uitspraak aan de hand van de opnames online bij stap 2 en 3.
- 2 Oefen, als het kan met een andere cursist, maar desnoods alleen, net zo lang tot je de gesprekken op snelheid en met de juiste intonatie kunt reproduceren. Probeer ook de gespreksteksten te variëren.
- 3 In de les zul je de gesprekken moeten naspelen. Je spreekt dan ook met de andere cursisten en met de docent.

Schrijven

Er zijn in dit boek geen aparte schrijfopdrachten opgenomen, maar wel korte rapportages die je in het zorgdossier moet noteren. Oefen ook rapportages of overdrachtsrapportjes zoals die in jouw instelling moeten worden geschreven.

Voor de docent

In de cursus vormen de teksten en de bijbehorende gesprekken het belangrijkste materiaal om het Nederlands van de zorg te leren. Woorden en grammatica worden geleerd via de teksten. Het is de bedoeling dat cursisten vóór elke les de leerstof van die dag zelf grondig hebben voorbereid. Dat wil zeggen: zij hebben de nieuwe tekst gelezen en meermalen beluisterd, zij hebben nieuwe woorden opgezocht en ook oude woorden die ze vergeten zijn. Ook zijn ze met behulp van de gatenversie nagegaan of ze de teksten kennen, ze hebben zichzelf vragen gesteld over de tekst en ze hebben nagedacht over de vragen bij de tekst. Kortom: ze moeten geheel voorbereid zijn op de bespreking en de uitwerking van de teksten en gesprekken in de les zelf.

De taak van de docent

De taak van de docent bestaat er vervolgens uit het geleerde vooral door middel van conversatie in de les te oefenen. Aan de hand van de vragen en de discussieonderwerpen van elke tekst kan de inhoud van de tekst worden besproken en uitgediept. Het is echter belangrijk dat je als docent ook zelf een reeks vragen over de tekst klaar hebt. De vragen kunnen in het begin dicht bij de tekst liggen. Bijvoorbeeld: hoe heet de patient, hoe oud is hij en op welke afdeling wordt hij opgenomen? Dit is vooral bedoeld om het tekstbegrip te testen en de cursisten de gelegenheid te geven de geleerde woorden en zinnen te oefenen. Ze moeten immers voor het beantwoorden van deze vragen de tekst goed kennen. Als dat goed gaat kunnen er bredere vragen worden gesteld: waarom zit deze persoon in het verpleegtehuis, wat waren de problemen bij de verzorging, met welke oplossingen kwam het personeel? Vervolgens kan er worden overgegaan op vrijere conversatie: wat is jouw mening over deze kwestie, hoe is de beroepspraktijk op dit punt in jullie land, wat zou je doen in deze situatie?

Gesprekken

Het tweede belangrijke onderdeel van de les is het uitvoeren van de thuis bestudeerde en geleerde gesprekken uit de tekst. Het is raadzaam om de cursisten tijdens de les eerst in groepjes van twee of drie de gesprekken te laten oefenen. Daarbij kun je als docent rondlopen en waar nodig helpen. Vervolgens kun je de cursisten de gesprekken voor de hele groep laten naspelen. Let hierbij op een goede uitspraak en besteed ook aandacht aan de intonatie. Het is belangrijk dit onderdeel stelselmatig aan de orde te stellen en steeds aan te dringen op een gedegen voorbereiding, alleen of in groepjes. Eventuele tussenuren kun je nuttig gebruiken door de cursisten groepsgewijs variaties op de gesprekken te laten instuderen, waarbij zij dus elementen uit hun eigen praktijk kunnen invoegen.

Schrijven oefenen in de praktijkopdrachten

Als schrijfoefening kunnen de in het boek opgenomen praktijkopdrachten worden gemaakt. Er kan ook een rapportage of overdachtsrapportje worden geschreven volgens de regels die in de verschillende instellingen gelden. Verder is het altijd mogelijk, indien gewenst, een spreekopdracht als schrijfoopdracht te geven.

Voor meer lessuggesties, lesindelingen en didactische aanwijzingen: zie de *Docentenhandleiding Taal van de zorg* op **nt2school**.

1 Beste cursist

Welkom bij de cursus Taal van de zorg.

Je hebt je *ingeschreven* voor een taal cursus Nederlands, omdat je in Nederland werkt of wilt gaan werken. Je hebt een beginnerscursus *afgerond*, of via zelfstudie Nederlands geleerd. Je kent tussen de 2000 en 3000 Nederlandse woorden. Je kunt korte gesprekken met Nederlanders voeren en *eenvoudige* teksten kun je goed lezen. Dat is een goed begin!

Deze cursus is *bedoeld* voor cursisten die in Nederland in de *verzorging* of *verpleging* willen werken. Als *verzorgende* of *verpleegkundige*, in een *verpleeghuis*, een ziekenhuis of een andere *zorginstelling*. Of in de *thuiszorg* natuurlijk. Hoe leer je eigenlijk Nederlands? En hoe leer je het Nederlands dat je nodig hebt voor je werk als *zorgmedewerker*? Het is belangrijk om een *heleboel* Nederlandse woorden en *zinnen* te leren. In deze cursus leer je de woorden via teksten. Je leert zo de betekenis van de woorden. En je leert hoe je ze moet gebruiken.

Wat moet je doen met de teksten? Leer je die uit je hoofd? Nee, je moet met de teksten aan het werk. Hoe? Dat doe je met de hulp van het online programma. Eerst kijk en luister je goed naar elke zin. Onbekende woorden zoek je op. Je moet zorgen dat je weet wat alle woorden betekenen en dat je de hele tekst begrijpt. Je luistert een paar keer naar elke zin.

Zeg ook alle zinnen een paar keer na en luister naar je uitspraak. Leer ook de dialogen goed! De eerste *dialog* past bij de tekst, het tweede *gesprekje* gaat meestal over een ander onderwerp.

Wat doe je met de *oefeningen*? Die doe je alleen als je de tekst goed kent. Met de *gatoets* *controleer* je jezelf. Ken ik de tekst goed? Als je de tekst goed kent, kijk je naar de vragen in het boek. Die zijn om te oefenen met praten. Geef hardop antwoord op de vragen. Dat is ook een goede *voorbereiding* voor de les. Voor sommige opdrachten moet je eerst een *filmpje* in de online cursus *bekijken*.

Wat doen we in de les? De les is bedoeld om te oefenen met praten. Maak je fouten als je Nederlands spreekt? Zeker! Maar dat is geen probleem! Door heel veel te oefenen verdwijnen die fouten. Dus spreek veel! Zowel tijdens de les als buiten de les.

We praten in de les over allerlei onderwerpen die te maken hebben met je werk: *zorginstellingen* in Nederland, *mantelzorg*, *voeding* en nog veel meer. Ook oefenen we gesprekken. Wat zeg je bijvoorbeeld tegen de familie van een patiënt die net is *overleden*? Hoe kun je snel aan een arts vertellen hoe het met een *bewoner* gaat? Hoe stel je je vragen over de achtergrond of *behandeling* van bewoners? Hoe zorg je voor een efficiënte *mondelijke* of *schriftelijke overdracht* en rapportage? Wat zeg je tegen je collega als die een dienst wil *ruilen*?

Voor elke les moet je de teksten van die les goed *voorbereiden*. Dat kost *minimaal* twee uur per les. Je moet dus *gauw aan de slag*!

Veel succes!
Met vriendelijke groet,

45

Het *secretariaat*

← 7 Mantelzorg is goud waard + TAAL VAN DE ZORG

Tekst ^

▶ Luister naar de hele tekst.

Stap 1 >

Stap 2 ∨

Stap 3 ∨

Stap 4 ∨

A Dialoog A ∨

B Dialoog B ∨

Luistertoets ∨

Onder de loep ∨

Video ∨

A Teksten leren

- 1 Ben Nou, de cursus is begonnen! Volgens mij gaan we veel Nederlands praten.
Ayla Ja, ik heb echt zin om veel te oefenen met praten. Maar het huiswerk...
Ben Ja, dat *snap* ik nog niet helemaal. Begrijp jij wat je moet doen met al die teksten in het boek?
- 5 Ayla Ik denk het wel. Je moet ze lezen.
Ben Maar wat doe je dan met het online programma?
Ayla Daar kun je naar de teksten luisteren en ze nazeggen.
Ben Nazeggen? Dus je zit een beetje tegen je computer te praten?
Ayla Ja, precies! Mijn huisgenoten *kwamen* gisteren al kijken wat er *aan de hand* was.
- 10 Ben *Hoezo?*
Ayla Ik zat de gesprekken van de les erg hard na te zeggen. Ze *dachten* dat ik *minstens* twee vrienden op bezoek had!

B Kennismaken

- 1 **Nicoline** Hoe heet jij ook weer? Je hebt het net gezegd, in de les, maar eerlijk gezegd ben ik het weer vergeten...
- Davy** *Geeft niks* hoor. Ik ben Davy. Ik kom uit Malaga, dat ligt in Spanje. En jij?
- Nicoline** O, echt?! Ik kom ook uit Spanje, uit Madrid!
- 5 **Davy** Dat is *grappig*. Dan kunnen we samen Spaans spreken!
- Nicoline** Eh nee, *dát* is geloof ik niet de *bedoeling*! Misschien *ná* de les...
- Davy** Je hebt natuurlijk gelijk... We spreken hier alleen maar Nederlands!
- Nicoline** Ja... Dat valt niet mee. Maar ik *dóe* mijn best...
- Davy** Ja, ik ook. Heb je misschien zin om na de les bij mij koffie te drinken?
- 10 **Nicoline** Ja, leuk. Waar woon je? Zelf woon ik in Rotterdam, dat is hier dichtbij.
- Davy** Echt waar? Ik woon ook in Rotterdam! Wat *toevallig* zeg.

Geef antwoord

- 1 Waarom heb je je ingeschreven voor deze cursus?
- 2 Voor wie is deze cursus bedoeld?
- 3 Wat kun je al in het Nederlands? Wanneer spreek je met Nederlanders? Welke Nederlandse teksten lees je?
- 4 Vind je het een goed idee om woorden via teksten te leren?
- 5 Wat moet je doen met de teksten in het boek? En met het onlineprogramma?
- 6 Wat doe je met de oefeningen? En met deze vragen in het boek?
- 7 Wat doen we in de les?
- 8 Over welke onderwerpen praten we?
- 9 Over welke onderwerpen wil je graag nog meer praten?
- 10 Hoe moet je je op de les voorbereiden?

1	ingeschreven	signed up	46	kennismaken	getting acquainted
2	afgerond	completed	47	geeft niks = dat is geen probleem, dat is niet erg	
3	eenvoudige	simple	48	dat is niet de bedoeling = dat mag niet, dat moet niet, beter niet	
4	bedoeld	intended	49	toevallig	a coincidence
5	verzorging (de)	care	50	grappig	funny
6	verpleging (de)	nursing	51	discussievragen = vragen om met anderen te bespreken	
7	verzorgende (de)	carer	52	verschil tussen	difference between
8	verpleegkundige (de)	nurse	53	komende	coming
9	verpleeghuis (het)	nursing home	54	volg	follow
10	zorginstelling (de) = huis of organisatie waar zieken of ouderen verzorgd of verpleegd worden		55	praktijkopdracht (de)	practical assignment
11	thuiszorg (de) = zorg en verpleging aan huis		56	nagezegd	repeated
12	zorgmedewerker (de) = verzorgende of verpleegkundige		57	berekenen	calculate
13	heleboel	(a) lot of	58	materiaal (het)	material
14	zinnen	sentences	59	reken	calculate
15	dialogoog (de)	dialogue	60	antwoorden	answers
16	past	fits	61	vermenigvuldig	multiply
17	gesprekje (het)	conversation	62	spreekopdracht (de)	speaking assignment
18	oefeningen	exercises	63	aanmeldformulier (het)	application form
19	gatentoets (de)	fill-in-the-blanks test	64	geboorteplaats (de)	place of birth
20	controleer	check	65	burgerlijke staat (de) = ben je getrouwd, samenwonend of woon je alleen	
21	voorbereiding (de)	preparation	66	opleidingen	courses
22	filmpje (het)	video	67	gevolgd	followed
23	bekijken	view	68	beantwoord	answer
24	zorginstellingen	care institutions	69	formulier (het)	form
25	mantelzorg (de)	informal care	70	praat	talk
26	voeding (de)	nutrition	71	ingevuld	filled in
27	bewoner (de)	resident	72	bespreek	discuss
28	overleden	died	73	opname (de)	recording
29	behandeling (de)	treatment	74	audio (de)	audio
30	mondelinge	oral	75	loep (de)	magnifying glass
31	schriftelijke	written	76	werkwoorden	verbs
32	overdracht (de)	transfer	77	bekijk	view
33	ruilen	swap	78	let op	watch out
34	voorbereiden	prepare	79	alstublieft	please
35	minimaal	minimally	80	uitgelegd	explained
36	gauw	quickly	81	beantwoorden	answer
37	aan de slag = aan het werk		82	bv = bijvoorbeeld	
38	vriendelijke	friendly	83	tips	tips
39	secretariaat (het)	secretarial office	84	gegeven	given
40	snap	understand			
41	kwamen	came			
42	wat is er aan de hand = wat is het probleem				
43	hoezo	how do you mean			
44	dachten	thought			
45	minstens	at least			

Discussievragen

- 1 Welke talen spreek je? Hoe heb je die geleerd?
- 2 Hoe heb je tot nu toe Nederlands geleerd? Via een cursus of via zelfstudie?
- 3 Is er een *verschil* tussen Nederlands leren met deze cursus en de manier waarop je andere talen hebt geleerd?
- 4 Wat gaat al goed in het Nederlands?
- 5 Hoeveel tijd heb je om de *komende* weken te besteden aan Nederlands leren?
- 6 Wat vind je nog moeilijk: lezen, schrijven, spreken of luisteren?
- 7 Hoe leer je nieuwe woorden?
- 8 Heb je advies voor de andere cursisten?
- 9 Waarom *volg* je deze cursus? Wat is je doel met de cursus?
- 10 Wat wil je vooral leren in deze cursus: spreken, schrijven, lezen, of ...?

Praktijkopdracht: checklist hoe studeer je

Hoe lang heb je gestudeerd voor deze tekst?	
Welke stap kost de meeste tijd?	
Hoeveel keer heb je naar de tekst geluisterd?	
Hoeveel keer heb je de zinnen <i>nagezegt</i> ?	
Hoeveel procent van de woorden van deze les ken je?	
Dit kun je zo <i>berekenen</i> : ga in de online cursus naar 'extra <i>materiaal</i> '. Maak daar de hele gatentoets van de tekst van les 1. <i>Reken uit</i> hoeveel procent je goed hebt gedaan: deel het aantal goede antwoorden door het totaal aantal antwoorden. <i>Vermenigvuldig</i> dit met 100.	

Spreekopdracht: Wie ben je?

Aanmeldformulier cursus Taal van de zorg

Voornaam:	<input type="text"/>
Achternaam:	<input type="text"/>
Geboortedatum:	<input type="text"/>
<i>Geboorteplaats:</i>	<input type="text"/>
<i>Burgerlijke staat:</i>	<input type="text"/>
Adres:	<input type="text"/>
Postcode en woonplaats:	<input type="text"/>
Telefoonnummer:	<input type="text"/>
Welke <i>opleidingen</i> heb je gevolgd?	<input type="text"/>

- 1 *Beantwoord* de vragen op het formulier.
- 2 Maak daarna kennis met de cursist naast je. *Praat* over de gegevens die je hebt *ingevuld* op het formulier. *Bespreek* hoe je tot nu toe Nederlands hebt geleerd. Bespreek ook wat je doel is met deze cursus. Vertel daarna aan de groep wat je hebt gehoord. Als je zelfstudie doet: maak een *opname* van je spreekopdracht met *audio* of een video!

Onder de loep: werkwoorden

→ Zie ook §10 en §17 van de overzichtsgrammatica achterin het boek

leer	leert	leren
Ik leer Nederlands.	Zij leert ook Spaans.	Leren jullie ook Nederlands? Ik heb ook al Duits geleerd.
In de les spreek ik veel.	Hij spreekt meestal snel.	Wij spreken Nederlands in de les. Wij bekijken ook andere video's.
Elke dag <i>bekijk</i> ik de video.	Zij bekijkt het wel 2 keer.	
Ik schrijf me in voor de cursus.	Hij schrijft zich later in.	Wij schrijven ons ook in. Ben jij al ingeschreven?
Ik bereid me goed voor.	Hij bereidt zich ook goed voor.	We bereiden alles goed voor, ja, we moeten ons echt goed voorbereiden!
Ik zoek alle woorden op.	Daarom zoekt hij alles op.	Zoeken jullie het zelf op?
Let op:		
Je leert veel in deze cursus.	–	Vandaag leer je twee teksten.
Je spreekt te snel.	–	Wanneer spreek jij Engels?

Oefening

Hoe leer je eigenlijk Nederlands? Ik _____ Nederlands in een cursus. De cursus gaat snel, maar dat vind _____ een voordeel. Na drie lessen spreek ik al een _____ Nederlands! S_____ jij ook al een beetje Nederlands? Of _____ je geen tijd om Nederlands te leren? Het kost wel veel _____! Ik vind het leuk om met Nederlanders _____ praten. Daarom _____ ik meestal Nederlands in de supermarkt. _____ jij dat ook? Ik vind dat niet makkelijk, want sommige mensen _____ zo snel. Dan zeg ik: 'Wat _____ u? Kunt u dat herhalen?' Vaak zeggen _____ het dan nog een keer. Maar soms geven ze _____ in het Engels. De volgende keer _____ ik dan: 'Nederlands *alstublieft!*'

Video

Zo leer je Nederlands met Taal van de zorg

In deze video zie je een docent en beelden van het online programma en het boek. Er wordt *uitgelegd* hoe je met dit boek en programma het beste kunt studeren. Bekijk de video en *beantwoord* de vragen.

- 1 Hoe kun je het beste studeren in deze cursus?
- 2 Welke drie *tips* worden er in de video *gegeven*?
- 3 Spreek over deze vragen met de andere cursisten.